

Solidoe in de praktijk

De Stempel Kinderdagverblijf

Adres locatie:
Marconistraat 10a, 1433 KK Kudelstaart
Telefoonnummer: 0297-325320

Solidoe in de praktijk

Inhoud

Solidoe in de praktijk.....	3	De pedagogiek van Solidoe De Stempel.....	9
Accommodatie en inrichting.....	4	1. Je mag er zijn; fysieke en emotionele veiligheid bieden.....	9
Openingstijden.....	4	Je mag er zijn bij de Stempel.....	9
Omvang.....	4	Slapen.....	11
3 uursregeling.....	4	2. Ontdekken: ontwikkelen van de persoonlijkheid.....	12
Pedagogisch medewerkers.....	4	Ontdekken bij de Stempel.....	13
4-ogen principe.....	6	3. Met elkaar: bevorderen van de sociale competenties.....	14
Medewerker in opleiding.....	7	Met elkaar bij de Stempel.....	14
VE en coaching op locatie.....	7	4. In de wereld: omgaan met normen en waarden.....	15
Gastvrouw.....	8	In de wereld bij de Stempel.....	16
Achterwacht.....	6		

Solidoe in de praktijk

Solidoe in de praktijk

We hebben onze pedagogische visie vertaald naar twee plannen; Algemene Pedagogiek, deze geldt voor alle locaties en is te vinden op de [Solidoe website](#). In het werkplan: Solidoe in de praktijk, dat u nu leest is onze pedagogische visie nader uitgewerkt en aangepast aan elke locatie afzonderlijk.

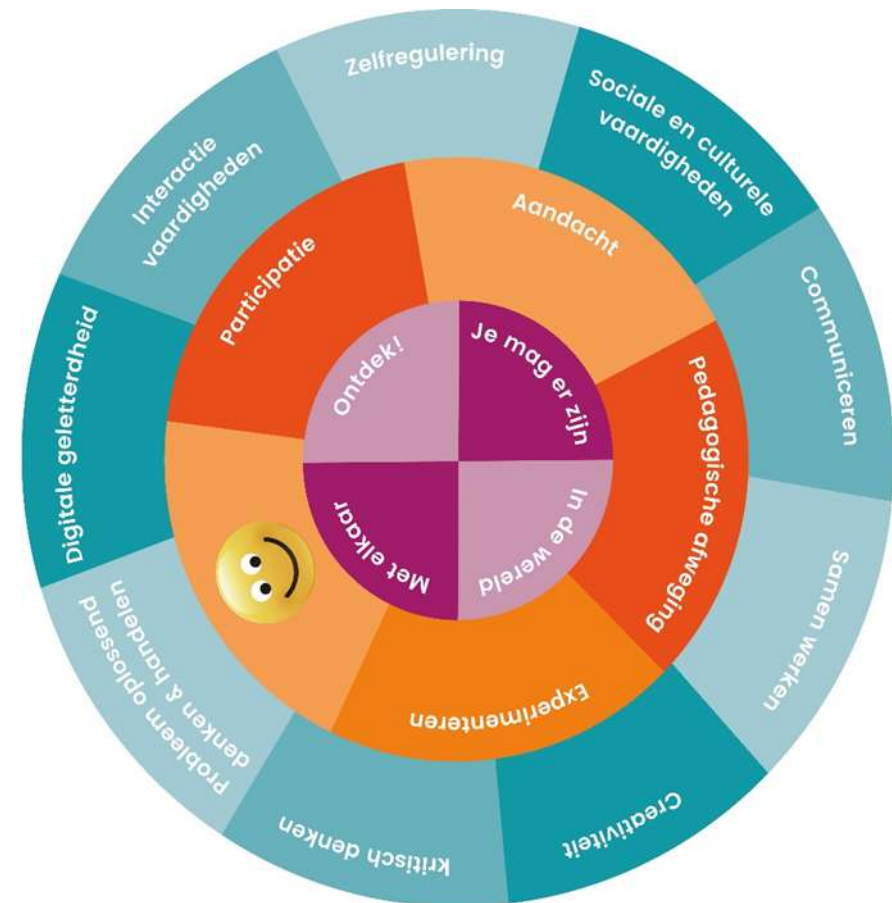
De pedagogische visie van Solidoe hebben we zichtbaar gemaakt door middel van de pedagogische borden. Omdat we graag willen laten zien waar we voor staan.

- De 1^e paarse cirkel, hierop staan de vier basisdoelen uit de Wet Kinderopvang vertaald naar termen passend bij Solidoe: Je mag er zijn – Ontdek – Met elkaar – In de wereld.
- De 2^e oranje cirkel, hierop staan de doelen van Solidoe.
- De 3^e grijsblauwe cirkel staan de competenties van de 21ste eeuw.

Solidoe in de praktijk is geschreven vanuit de vier basisdoelen uit de 1^e cirkel; Je mag er zijn – Ontdek – Met elkaar – In de wereld. Deze termen vindt u ook terug in ons kindbeeld; Een kind is zichzelf, sociaal, creatief en nieuwsgierig. Vanuit ons kindbeeld vullen wij onze taak als organisatie voor kinderopvang in. Die zien we als aanvulling op de opvoeding door de ouders.

Solidoe in de praktijk is een leidraad voor de pedagogisch medewerkers bij de uitvoering van hun werk. Daarnaast maakt het voor u en de kinderen duidelijk wat u kunt verwachten van de opvang.

Algemene Pedagogiek Solidoe

Solidoe in de praktijk

Accommodatie en inrichting

Welkom op de Stempel. In dit hoofdstuk leest u per alinea specifieke informatie over de accommodatie, openingstijden, wettelijke afspraken, Solidoe afspraken en Stempel afspraken.

Openingstijden

KDV De Stempel is, met uitzondering van de officiële feestdagen en de vrijdag na Hemelvaart, open van maandag tot en met vrijdag van 7.30-18.30 uur. De dag voor kerst en oudejaarsdag is de locatie open tot 16.00 uur.

Meer informatie over de actuele openingsdagen is te vinden op de [website](#).

Omvang

Naam groep	Leeftijd kinderen	Maximaal aantal kinderen	Vaste pedagogisch medewerkers
Inktvissen	0-4	12	2/3
Zeepaardjes	0-4	12	2/3

Het totaal aantal kinderen dat op deze locatie maximaal geplaatst mag worden is 24 kinderen.

3 uursregeling

Conform het convenant kwaliteit is het toegestaan per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de beroepskracht-kind-ratio.

Dit doen wij op de volgende tijden:

- van 8:15-9:00 uur
- tussen 13.00-14.30 uur pauze tijd van de medewerkers
- van 17:00-17:45 uur

Om half acht wordt er gestart met twee pedagogisch medewerkers, van elke groep één. Als blijkt dat er voor 8.15 al meer kinderen binnen zijn dan het ratio voor één pedagogisch medewerker toelaat, dan blijft de collega na 17.00 langer om zo binnen deze 3 uursregeling te blijven.

Pedagogisch medewerkers hebben 45 minuten pauze per dag op het kinderdagverblijf. Deze nemen zij na de lunch op. Het exacte tijdstip van de start van de pauze van de medewerker kan afwijken van hetgeen opgenomen staat in het pedagogisch werkplan, wanneer de situatie op de groep er pedagogisch gezien om vraagt. Het welbevinden van de kinderen is hierbij het uitgangspunt.

Denk hierbij aan:

- Wanneer één of meerdere kinderen individuele aandacht nodig hebben, doordat ze bijvoorbeeld aan het wennen zijn, moeite hebben met drinken of langzaam drinken of moeite hebben met in slaap vallen.
- Wanneer de slaaptijden van de kinderen op het kinderdagverblijf afwijken door bijvoorbeeld een uitje, warm weer of andere omstandigheden. De medewerkers houden dan pauze op het moment dat de meeste kinderen slapen.

Solidoe in de praktijk

- Wanneer er meerdere kinderen tegelijkertijd flesvoeding moeten krijgen in de reguliere pauzetijd van een van de medewerkers.

De duur van de pauze blijft ten alle tijden even lang.

De pedagogisch medewerker die bij de kinderen op de groep achterblijft, wanneer de andere medewerker op pauze gaat heeft op deze manier voldoende aandacht voor de kinderen die niet gaan slapen en er worden daar gerichte activiteiten gedaan mee gedaan. Voor de baby's kan dit betekenen dat de medewerker op de grond zit tussen de kinderen, zodat kinderen die meer fysieke aandacht nodig hebben en de emotionele veiligheid hiermee opzoeken dicht bij haar in de buurt kunnen blijven zitten. Kinderen die vrijer willen bewegen kunnen dan vrij spelen.

Bij het geven van een flesje doet de medewerker dit op een plek waarbij zij het overzicht over de hele groep heeft, zodat iedereen aandacht van haar kan krijgen. Jonge kinderen kijken vaak naar de medewerker wanneer zij iets doen om bevestiging te krijgen of iets mag en wanneer ze iets spannend vinden. Op de groep kan de medewerker ook op de grond zitten tussen de kinderen in met eventueel een baby op schoot die deze aandacht nodig heeft en de oudere kinderen die meer taakgericht zijn aan tafel een activiteit laten doen, welke zij voor hen heeft neergezet. Zij zorgt dat zij iedereen hierbij goed kan zien. Zo kan ieder kind doen waar hij/zij zich prettig bij voelt.

Pedagogisch medewerkers

Op KDV de Stempel zijn 2 verticale groepen voor kinderen van 0-4 jaar, de Inktvissen en de Zeepaardjes. Beide groepen bestaan uit een

team van 3 vaste pedagogisch medewerkers, waarvan er per dag twee van aanwezig zijn. Het kan ook voorkomen als dat er een BKR dienst is en dan staan de medewerkers met zijn drieën.

Ook bij vakanties, ziekte, scholingsdagen en overige vrije dagen van één van de vaste medewerkers dragen wij zorg voor stabiliteit door de afwezige medewerker zoveel mogelijk te vervangen door één dezelfde invalkracht.

Elk kind heeft een vaste mentor, deze mentor is vaak de medewerker die aanwezig is op de dagen dat het kind komt. Zij is het vaste aanspreekpunt voor ouders en kind, doet het kennismakingsgesprek met de ouders, volgt de ontwikkeling van het kind en houdt daarnaast ook de jaarlijkse welbevinden gesprekken

Wanneer er medewerkers (intern of extern) komen invallen op een groep bespreekt de vaste medewerker de volgende punten aan het begin van de dag met de medewerker:

- Bijzonderheden van de kinderen welke genoteerd staan bij de kind kenmerken in Konnect (denk aan allergie, dieet, ophaalafspraken, medisch, VVE)
- Overdracht hoe te handelen bij kinderen met extra ondersteuningsbehoeftes
- Korte uitleg over wat te doen bij evacuatie en wie er EHBO-er/BHV-er is in geval van nood

Kinderen worden nooit zonder toestemming van de ouder meegegeven aan een ander persoon (opa of oma) als dit niet door

Solidoe in de praktijk

ouders gecommuniceerd is. De ouder dient dan eerst gebeld te worden.

Vaste gezichten

Een vaste en vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan het kind. Het uitgangspunt van Solidoe kinderopvang is het welbevinden van de kinderen zo veel mogelijk te waarborgen. Het vaste gezichten criterium is het uitgangspunt vanuit waar wij werken, wat betekent dat jonge kinderen (0-1 jaar), afhankelijk van de groepsgrootte, maximaal 2 of 3 vaste gezichten zien per week. Voor kinderen ouder dan 1 jaar geldt de regel 3 of 4 vaste gezichten, afhankelijk van de groepsgrootte.

Wanneer een vast gezicht ziek is, verlof heeft of op vakantie is kan er worden afgeweken van het vaste gezichten criterium. Hierbij wordt er een andere beroepskracht ingezet dan het vaste gezicht.

Binnen Solidoe kinderopvang proberen we in deze situaties altijd eerst of een andere pedagogisch medewerker van de groep ingezet kan worden. Mocht dit niet kunnen, dan proberen we te zorgen dat een medewerker van een aangrenzende groep, een medewerker van de tweede of een vertrouwde vaste invalkracht kan worden ingezet. Dit mag alleen wanneer de periode van ziekte, vakantie of verlof niet langer vier aaneengesloten weken is.

Een invalkracht krijgt bij de start van de dag een goede overdracht van de vaste medewerker, de bijzonderheden van de kinderen worden besproken, het dagritme en de rituelen worden doorgenomen, waardoor deze hetzelfde blijven voor de kinderen als op andere dagen met vaste medewerkers. Specifieke kenmerken van een kind, bijvoorbeeld een kind dat op de zij slaapt, worden ook overgedragen aan het begin van de dag. Op deze manier proberen we de emotionele veiligheid en stabiliteit voor de kinderen zo veel mogelijk te borgen. Het belang van de kinderen staat hierbij voorop.

Er mag alleen worden afgeweken van het vaste gezichten criterium in bovenstaande situaties waarbij er maximaal twee of drie vaste gezichten worden toegewezen. Dit gebeurt niet in situaties waarbij er vier vaste gezichten toegewezen mogen worden. De hoeveelheid gezichten wordt voor de kinderen dan te groot, waardoor zij zich emotioneel minder veilig zouden kunnen voelen.

4-ogen principe

Bij de Stempel zorgen we altijd dat we de dag beginnen en afsluiten met twee medewerkers. Er starten altijd twee pedagogisch medewerkers om 7.30 uur. Om 9.00 uur komen de andere twee pedagogisch medewerkers op de Stempel, zij werken tot het einde van de dag, uiterlijk 18.30 uur.

Solidoe in de praktijk

Beide groepen hebben ramen aan de gangzijde en er zijn geen blinde deuren die het zicht beperken. Een aantal keren per dag lopen de pedagogisch medewerkers van groep naar groep, voor overleg van activiteiten, de schone was wordt door beide groepen naar elkaar gebracht. Ook bij het naar buiten gaan, spelen op de gang of voor overleg komen de medewerkers bij elkaar op de groep.

We hanteren een 'open aanspreekcultuur'. Daarmee willen we elkaar positief benaderen en staan we open voor feedback.

Onderling is de afspraak dat je nooit alleen in het pand bent. Tijdens pauzes ben je altijd met zijn tweeën in het pand aanwezig. Elke slaapkamer heeft een babyfoon en een raam in de deur waardoor het mogelijk is om zicht te hebben op de kinderen en alles wat er in de slaapkamer gebeurt. Wanneer er kinderen naar bed worden gebracht blijft de slaapkamerdeur open staan.

Achterwacht

De achterwacht van KDV de Stempel is Kindcentrum de Rietpluim, telefoonnummer 0297-324153. Kindcentrum de Rietpluim is geopend van maandag tot en met vrijdag van 07:30 tot 18:30. Dit kindcentrum ligt op 5 minuten rij-afstand.

2^e stamgroep

In de vakantie kan er bij weinig kinderen op de locatie voor worden gekozen om de twee groepen samen te voegen, dit gebeurt dan op de groep waar de meeste kinderen zijn, zodat het merendeel van de kinderen dan op de groep zitten waar ze gewend zijn. De vertrouwde

medewerker gaat mee naar de andere groep. De ouders wordt gevraagd een tweede stamgroep formulier in te vullen.

Medewerker in opleiding

Op deze locatie hebben we op dit moment een medewerker in opleiding. Zij doet de BBL- opleiding en werkt op de Inktvissengroep op dinsdag, woensdag en donderdag.

Activiteitsaanbod op locatie

Bij Solidoe wordt er op alle groepen ontwikkelingsgericht gewerkt. Bij Stempel werken we met de methode Piramide. De methode maakt gebruik van thema's, deze gebruiken we als handvat voor de kinderen. De kinderen krijgen spelenderwijs verschillende activiteiten aangeboden op diverse ontwikkelingsgebieden. Alle ontwikkelingsgebieden komen hierbij aan bod zoals: taal, rekenen, de sociaal emotionele ontwikkeling en de motoriek. De activiteiten die worden aangeboden worden gekoppeld aan de ontwikkelingsdoelen in. Er wordt gewerkt in thema's van ongeveer 5 weken. Tussen de thema's door is er een 'rustweek'

De ouders worden geïnformeerd middels de themabrieven waarin wordt uitgelegd welk thema aan bod komt, aan welke doelen er wordt gewerkt en welke activiteiten worden aangeboden. Er worden suggesties gedaan voor activiteiten die ouders thuis met hun kinderen kunnen doen. Daarnaast wordt met ouders tijdens de overdracht besproken hoe het gaat met de ontwikkeling van hun kind, welke ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd en wat het aandeel van ouders in hier kan zijn. Op deze manier wordt de ouderbetrokkenheid gestimuleerd.

Solidoe in de praktijk

1 keer per week gaan we met de kinderen van +/- 2 jaar t/m 4 jaar naar de gymzaal van basisschool de Ruimte om daar peutergym te gaan doen. Onder leiding van een pedagogisch medewerker met sportopleiding krijgen de kinderen een gevarieerd sportief aanbod. Ongeveer 2 keer per maand gaan we naar de basisschool de Ruimte op de bibliotheek de bezoeken. Hier lezen we een boekje en kijken we wat er allemaal in de bibliotheek te vinden is.

Opvallend gedrag

Als er opvallend gedrag wordt waargenomen bij een kind wordt dit besproken met het team en met de vestigingsmanager. Om een goed beeld te krijgen van het gedrag wordt er een formulier 'Opvallend gedrag' ingevuld door de pedagogisch medewerkers.

Een kind kan worden geobserveerd door de pedagogisch coach om op deze manier ondersteuning te kunnen bieden aan de collega's. Ouders geven hiervoor toestemming middels een formulier en de uitkomst wordt met hen besproken. Aan de hand van de observatie en de uitkomst zal er bepaald worden wat er verder nodig is voor het kind.

Wij bieden een passend aanbod aan, afgestemd naar de behoefte van het kind. Zo gaan wij regelmatig met groepjes kinderen naar de hal om meer uitdaging te bieden in het spel en de ontwikkeling.

Tutor

Als er een kindje een VE indicatie heeft, komt er een tutor medewerker extra op de groep om dit kind te begeleiden. Een kind met VE indicatie komt minimaal 10 uur per week. De tutor heeft een kennismaking met de ouders. Twee keer per week voor half uur wordt het kind uit de groep opgehaald en doet met de tutor

ontwikkelingsgerichte activiteiten. De tutor registreert de vooruitgang en bespreekt dit met ouders.

De VE-geïndiceerde kinderen worden altijd overgedragen met de 'warme overdracht'. Deze warme overdracht houdt in dat de pedagogisch medewerkers een fysieke afspraak maakt met de intern begeleider en/of met de leerkracht van de school opneemt om zo de overdracht zo goed mogelijk over te dragen.

Pedagogisch coach bij KDV de Stempel

Vanuit de afdeling pedagogiek en kwaliteit van Solidoe is een medewerker aangesteld om bij de Stempel de pedagogisch medewerkers coaching te bieden. De pedagogisch coach begeleidt de pedagogisch medewerkers door ondersteuning te bieden op specifieke vragen over het werk, de kinderen en oudercontacten. Ook vindt er coaching on the job plaats.

Gastvrouw

Op locatie de Stempel is er op maandag en donderdag onze gastvrouw aanwezig. Zij vervult ondersteunende werkzaamheden zoals: licht huishoudelijke werkzaamheden en het klaarmaken van fruithappen, het verzorgen van de lunch voor de kinderen, het in en uitruimen van de vaatwasmachines, het opruimen van de boodschappen, het verzorgen van de was en het opmaken van de bedden.

Solidoe in de praktijk

De pedagogiek van Solidoe de Stempel

1. Je mag er zijn; fysieke en emotionele veiligheid bieden

Bij Solidoe gaan we op een invoelende manier met kinderen om en reageren op hun uitingen en gedrag. We tonen respect voor de zelfstandigheid van kinderen en hun wens om iets op hun eigen manier te doen, we stellen grenzen en bieden structuur voor het gedrag van kinderen. Daardoor kunnen ze zich emotioneel veilig en geborgen voelen. De kinderen merken dat de medewerkers hen kennen en waarderen zoals ze zijn. De omgeving en wat daar gebeurt is duidelijk en overzichtelijk.

We maken onderscheid tussen onverantwoorde- en verantwoorde risico's. We voorkomen onverantwoorde risico's, we beschermen kinderen tegen grote risico's en we leren hen hoe zij kunnen omgaan met verantwoorde risico's. Daardoor maken we het voor kinderen veilig. In deze veilige omgeving verzorgen we de kinderen, stimuleren we hun zelfstandigheid, doen we recht aan de verschillen tussen kinderen en dagen we ze uit om andere mensen en nieuwe dingen te ontdekken .

Je mag er zijn bij de Stempel Starten bij de Stempel

Een goede start vormt een veilige basis voor het verdere verblijf op het kinderdagverblijf en peuteropvang, daarom hechten wij veel belang aan een zorgvuldige wenperiode. Uw kind moet wennen aan de pedagogisch medewerkers, aan de ruimte, aan de andere kinderen. De pedagogisch medewerkers moeten uw kind leren kennen en zijn of haar gewoonten ontdekken en meemaken.

Daarnaast vinden wij het ook erg belangrijk dat u zich prettig voelt bij de kdv de Stempel zodat u met een gerust hart naar uw werk gaat. Voor de wenperiode vindt er eerst een kennismaking plaats. U maakt kennis met de mentor van u kind en andere pedagogisch medewerkers van de groep, u hoort alles over de gang van zaken op het kinderdagverblijf en we laten u het gebouw zien. U vertelt van alles over uw kind, over het voedingspatroon, slaapritme, knuffels, spenen en bijzondere gewoonten.

Wennen bij de Stempel

De wendagen worden door onze de afd. planning en plaatsing ingepland. Wendagen worden gepland op de dagen dat het kind gaat komen. Er zijn totaal drie wendagen:

De eerste 2 wemomenten zijn ingepland voor de startdatum van de plaatsing.

De eerste wen-dag is 2 uur en kunt u, als ouder, op de groep even een momentje blijven en even te kijken hoe het gaat. Dan gaat u een korte periode weg waarbij u duidelijk afscheid neemt van uw kind. De tweede wen-dag blijft uw kind een halve dag volgens de afgesproken tijd.

De derde wen-dag is al bijna een hele dag, u komt uw kind dan rond vier uur ophalen. Wij gaan ervan uit dat een kind in ongeveer drie dagen gewend is. Dit kan natuurlijk iets meer of minder tijd vragen, de pedagogisch medewerksters overleggen dit met u. Natuurlijk kunt u altijd bellen over hoe het met uw kind gaat (ook buiten de wenperiode!).

Solidoe in de praktijk

Communicatie met ouders

We willen het partnerschap met ouders verbreden door een open en transparante houding. Wederzijds begrip en vertrouwen zijn hierin noodzakelijk. De overdracht van de medewerkers naar ouders, bij het halen/ brengen en tijdens oudergesprekken, is bedoeld om enerzijds informatie over te dragen, maar ook om inbreng en informatie (over standpunten) van ouders te krijgen. We willen graag dat de informatie die pedagogisch medewerkers aan ouders geven pedagogisch sterk is. Dat er antwoorden, tips, suggesties gegeven worden op vragen van ouders. En dat de medewerkers ook ideeën en suggesties bij ouders 'ophalen'. Denk hierbij bijvoorbeeld over de slaaprituelen, het eetpatroon, maar ook de interesses van het kind.

Aan de hand van de digitale observatieformulieren "De ontwikkelingslijnen 0-4 jaar" volgen wij de ontwikkeling van de kinderen. De observatieformulieren zijn gekoppeld aan het systeem Konnect, waardoor het digitaal is gekoppeld aan de gegevens van de kinderen

Er worden op verschillende momenten oudergesprekken aangeboden met 12, 24, 36 en 45 maanden, met als onderwerp de ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen. Daarnaast is er een overdrachtsformulier voor school welke met 45 maanden moet worden ingevuld.

Via het overdrachtsformulier aan school, welke ingevuld wordt wanneer het kind 3 jaar en 10 maanden oud is de overdracht naar school gewaarborgd.

Het overdrachtformulier houdt in dat we informatie over de ontwikkeling van het kind op de voorschoolse instelling overdragen aan de basisschool. De reden van deze overdracht is dat de school met deze gegevens beter kan aansluiten bij de ontwikkeling van het kind, omdat het een beeld geeft van wat het kind al beheerst, hoe het kind leert en bij welke aanpak het gebaat is. Vanuit de Stempel worden dit formulier opgestuurd naar de scholen. De scholen kunnen ook ten alle tijden contact opnemen met de Stempel om te horen hoe het met het kind is gegaan in de groep, mits de ouder hiervoor toestemming heeft gegeven.

Dagritme

Op het kinderdagverblijf komen de kinderen tussen 7.30 en 9.00 uur binnen. Als de kinderen binnen zijn, wordt er fruit gegeten en water of thee gedronken. Vervolgens gaan de jongste kinderen volgens hun eigen schema slapen. De oudere kinderen gaan spelen of doen een (thema)activiteit binnen en/ of buiten.

Tussen 11.30 en 11.45 uur gaan de kinderen aan tafel voor de lunch. De lunch bestaat uit volkoren brood en verschillende soorten (verantwoord) broodbeleg met een beker melk. Na de lunch gaat een deel van de kinderen slapen of rusten.

Als de kinderen weer wakker zijn, wordt er een groente en een cracker gegeten. Vervolgens is er meestal nog tijd voor een activiteit of vrij spel binnen en/of buiten. Vanaf 16.30 uur worden de kinderen weer opgehaald. Na elk eetmoment weten de kinderen dat ze naar het toilet kunnen of een schone luier krijgen.

Op de groep is er een duidelijk dagritme zichtbaar. Dit zorgt voor de emotionele veiligheid van de kinderen.

Solidoe in de praktijk

Er is een aangename sfeer op de groep waarbij de kinderen ontspannen bezig zijn met hun spel. Na het eetmoment mogen de kinderen vrij spelen. De kinderen pakken zelf speelgoed en gaan hier actief mee aan de slag. Wanneer de beroepskracht aangeeft dat ze buiten gaan spelen, gaan de kinderen samen met de pedagogisch medewerkers hun schoenen en jassen aandoen. Om de zelfstandigheid te bevorderen wordt er aangeleerd hoe ze zelf hun schoenen en jassen aan doen.

Slapen

In elke slaapruijnte is een thermometer aanwezig. Bij koude temperaturen buiten is de temperatuur ongeveer 18 graden. In de zomer proberen we de temperatuur in de slaapkamer zo koel mogelijk te houden, maar het is vooral belangrijk om het temperatuurverschil met buiten niet te groot te maken. Bij veel overlast van hitte hebben wij een warmteprotocol waarnaar wij handelen.

Beide groepen hebben twee slaapkamers grenzend aan de groepsruimte.

Alle kinderen hebben een eigen bedje. Dit bedje delen ze met een kind dat op andere dagen komt. Ieder kind heeft een eigen onderlaken, herkenbaar aan de kleur. Zowel de baby's als de peuters hebben gesloten bedjes. Dit zijn hoogslapers. De bedjes worden kort opgemaakt met lakens en een dekentje en de kinderen gaan naar bed in een slaapzak. In deze ruimte maken we gebruik van een babyfoon om te horen of de kinderen wakker zijn. In de deur zit een raampje, zodat de pedagogisch medewerkers goed toezicht kunnen houden. De medewerkers komen regelmatig in de slaapkamer om te kijken hoe de kinderen liggen.

Inrichting

Bij de Stempel zijn de groepen zo ingericht dat de kinderen in verschillende hoeken kunnen spelen. Daarin is er rekening gehouden met alle leeftijdscategorieën. Voor de alle kleinste kinderen is er een grote babyhoek met een grond box waar zij veilig de wereld om hun heen kunnen ontdekken. De oudere kinderen die gaan rollen en tijgeren kunnen vrij in de groep ontdekken en kijken naar het spel van de grotere kinderen. Daarbij hebben wij uitdagende speelhoeken, met blokken, auto's, keukenhoek en is er veel ruimte voor eigen fantasie

Bij de Zeepaardjes wordt gebruik gemaakt van de vide. Deze plek is ingericht voor oudere kinderen waarbij zij onder toezicht van een medewerker uitgedaagd worden tot 3+ spel.

De medewerkers vragen regelmatig aan de kinderen wat ze willen doen. Kleien, puzzelen, lezen, naar buiten. De kinderen leren zo dat hun mening belangrijk is en dat ze betrokken worden bij de keuzes die ze kunnen maken.

Bij beide groepen hebben we hoge en lage tafels op de groep. Laag meubilair geeft de kinderen de mogelijkheid om zelf te gaan zitten en zelf te bepalen waar en naast wie ze willen zitten. Het geeft de kinderen dus autonomie, ze kunnen het zelf!

Bij de Stempel 'werken' de medewerkers zoveel mogelijk samen met de kinderen. Zo kunnen en mogen de kinderen helpen met opruimen van de tafel, naar de andere groep lopen als bijvoorbeeld de worst op is en helpen met het opruimen van het buitenmateriaal in de schuur.

Solidoe in de praktijk

In de gang staat een houten huis, deze wordt per thema ingericht. Met het thema eten en drinken is het een restaurant en bij ziek en gezond is het een ziekenhuis. Zo is het voor ouders duidelijk met welk thema we bezig zijn. De oudere kinderen van de verticale groep kunnen hier vrijuit spelen in de thema hoek met uitdaging voor hun leeftijd.

Aanbod van ontwikkelingsgericht spelmateriaal

Voor elke leeftijd bieden we de gelegenheid om te spelen in verschillende hoeken, zoals een keukenhoek, een poppenhoek, bouwhoek en een lees hoek. Hierdoor kunnen de kinderen hun fantasie de vrije loop laten.

Ook voor de kleine kinderen is er een hoek waar ze op hun eigen niveau de wereld om zich heen kunnen ontdekken. Er is een ruim aanbod in baby ontdekspeelgoed en echte materialen. Bij de Zeepaardjes is er op de eerste verdieping een drie plus hoek, hier wordt met kleine ontwikkelingsmaterialen onder andere de fijne motoriek gestimuleerd.

Voor de grove en motorische ontwikkeling motoriek is er ook een klimrek met glijplank en een kruipkist aanwezig wat kinderen de mogelijkheid bied om vrij te klimmen en bewegen.

Bij de Stempel stimuleren we de ontwikkeling van de kinderen door de interactievaardigheden bewust in te zetten. Zo troosten we de kinderen wanneer ze verdriet hebben, we stimuleren ze door vragen te stellen en ze uit te dagen samen te spelen. We laten kinderen zoveel mogelijk dingen zelfstandig te doen. We laten ze ook spelen en ontdekken van en met nieuwe materialen en ze daarin een keuze te geven van wat ze graag willen doen.

Mediapedagogiek

De moderne technologieën zijn ook bij ons niet meer weg te denken, wij gebruiken deze als hulpmiddel en niet als hoofddoel. Kinderen tot 2 jaar laten we niet spelen met digitale materialen: we laten wel een liedje horen of kijken naar een digitaal prentenboek. Filmpjes en liedjes passend bij het thema kunnen met behulp van de iPad worden afgespeeld, waarna we daarna bij voorbeeld door middel van fantatiespel het boek tot leven brengen.

2. Ontdekken: ontwikkelen van de persoonlijkheid

Bij Solidoe dragen we bij aan het ontwikkelen van de persoonlijkheid en het zelfvertrouwen van kinderen. We helpen ze hun eigen unieke 'ik' te vinden, hun identiteit. Daar hoort bij dat we ze helpen om dingen zelf te bepalen, om veerkrachtig te zijn, zelfstandig te worden, zelfvertrouwen op te bouwen, zich waar nodig aan te passen en mee te bewegen en hun creativiteit te uiten. Kinderen hebben een innerlijke drang om zich te ontwikkelen. Via spel ontdekken kinderen zichzelf en de wereld.

Onze medewerkers sluiten aan bij de interesse en belangstelling van de kinderen en dagen ze tegelijkertijd uit om hun grenzen te verleggen. We vinden het belangrijk dat kinderen zelf ervaren, uitproberen en ontdekken. We dagen kinderen spelenderwijs uit om hun vermogen tot bewegen te ontwikkelen (motoriek) en ook hun vermogen om te leren omgaan met taal en creativiteit (cognitieve vaardigheden). Op die manier leren ze zelfstandig te worden.

Solidoe in de praktijk

Ontdekken bij de Stempel

Pedagogische aanpak

In de groepen is veel individuele aandacht voor de kinderen. De beroepskrachten reageren op een warme en ondersteunende manier op de kinderen. Op de groepen wordt tijdens het eerste tafelmoment het goedemorgen liedje gezongen. Er is tijdens dit liedje aandacht voor iedereen.

Daarnaast wordt er goed naar elk kind gekeken, kan het tot spel komen of gaat de pedagogisch medewerker naast het kind op de grond zitten om het kind op weg te helpen in zijn spel. Elk kind wordt gezien door de pedagogisch medewerkers.

Ontwikkelen eigen identiteit

Bij kinderdagverblijf de Stempel nodigt de inrichting van de ruimte uit tot ontdekking en spel. Er staat een grondbox waarin de jongsten zich veilig en vrij kunnen bewegen. Er zijn verschillende hoeken voor verschillend spel, zo is er een keuken/huishoek, een hoek met constructiemateriaal en een vaste plaats voor boeken om zelf te bekijken of te lezen.

Bij de kinderen wordt de zelfstandigheid bevordert. De oudste kinderen mogen zelfstandig naar het toilet waarbij de beroepskracht beschikbaar is voor hulp. Tijdens het buiten spelen worden de jonge kinderen uitgedaagd om zelfstandig de glijbaan op te klimmen; de beroepskracht staat erbij om de veiligheid te waarborgen.

De verzorgingsmomenten worden gebruikt voor interactie met het kind. De pedagogisch medewerker maakt contact en praat met het kind tijdens de verschoning.

Een kind pakt op de groep de bak met duplo uit de kast. Wanneer de andere kinderen ook hiermee gaan spelen is er niet genoeg duplo voor iedereen. De pedagogisch medewerker gaat naar de andere groep om extra duplo te halen. De pedagogisch medewerkers zetten de kinderen aan tot spelen door zelf op de grond erbij te gaan zitten en te helpen bij het bouwen van een toren van de duplo. Hierbij complimenteren zij de kinderen door te zeggen 'wat doe jij dit goed!' en zetten ze aan tot samen spelen door te vragen: 'Vind jij dit ook mooi?' tegen een kind dat nog niet aan het spelen is met de duplo. Tijdens het buiten spelen krijgen twee kinderen ruzie om een fiets. De pedagogisch medewerker helpt de situatie op te lossen door samen met de kinderen naar een oplossing te zoeken, bijv. het ene kind eerst drie rondjes te laten fietsen en uit te leggen dat daarna het andere kind op de fiets mag. De beroepskracht vraagt aan de kinderen of dit een goed idee is. De beroepskracht laat op een positieve manier zien hoe kinderen speelgoed kunnen delen en negatieve interacties kunnen oplossen.

Solidoe in de praktijk

Buiten spelen

Kinderen krijgen voldoende uitdaging op onze speelplaats. Buiten bij de moestuintjes 'leren' de kinderen dat de tomaatjes aan een plant groeien, dat je van munt thee kan maken en dat je de aardbeitjes pas plukt als ze rood zijn.

Tijdens het buiten spelen kunnen de kinderen de hele buitenruimte gebruiken onder het toezicht van een pedagogisch medewerkster. Ook met slecht weer gaan we naar buiten. Regenlaarzen en regenjassen zorgen ervoor dat de kinderen zorgeloos in de regen en sneeuw kunnen genieten.

In de zomer zorgen we voor voldoende schaduw en de kinderen worden ingesmeerd. Ook picknicken we op het gras en worden de badjes/watertafel gevuld met water en gaat de tuinsproeier aan. Het hek kan niet door de kinderen worden opengedaan, zodat de kinderen niet de straat op kunnen rennen. Ook de baby's gaan mee naar buiten. Zij kunnen de omgeving ontdekken door zich vrij te bewegen, op het kunstgras en ook in de zandbak.

Uitstapjes

De Stempel heeft een bolderkar waar ze zowel met de baby's als de peuters naar buiten kunnen. Wanneer de kinderaantallen het toelaat wordt er weleens een uitstapjes gemaakt naar bijvoorbeeld de speeltuin, voeren we de eendjes en ontdekken we de omgeving. Maar ook naar de school KC de Ruimte om daar naar de gymles en bibliotheek te gaan.

Met elkaar: bevorderen van de sociale competenties

Kinderen zijn bij Solidoe altijd in een groep. De medewerkers zorgen dat het veilig is in de groep en dat de kinderen zich onderdeel voelen van de groep. Kinderen kijken graag naar elkaar, leren van elkaar, doen elkaar na en spelen samen. We moedigen vriendschappen aan en respecteren die en we hebben aandacht voor het omgaan met conflicten. Er zijn vertrouwde, gezellige groepsrituelen.

We begeleiden kinderen in het omgaan met elkaar en brengen hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bij. Dat helpt ze om relaties met anderen te kunnen opbouwen en onderhouden. Sociale vaardigheden (competenties) zijn bijvoorbeeld, het je in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, omgaan met conflicten en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Met elkaar bij de Stempel

Emoties en gevoel

Ieder kind is uniek en wordt geaccepteerd zoals hij/zij is. De pedagogisch medewerkers hebben een open houding zonder een oordeel te vellen, tegenover kinderen, ouders en collega's.

Solidoe in de praktijk

Er wordt geïnvesteerd in het opbouwen van een vertrouwensband met de kinderen. Het is belangrijk om het kind te laten merken dat hij/zij gehoord wordt en dat je aandacht voor hem/haar hebt. De pedagogisch medewerker zoekt actief contact met het kind, door interesse te tonen in wat het kind bezig houdt en daarover met het kind in gesprek te gaan.

Alle soorten vragen, worden eerlijk en passend bij de leeftijd besproken zoals vragen over seksualiteit, dood en bijvoorbeeld ziekte.

Het team van de Stempel heeft een open houding naar ouders toe, alles moet gezegd kunnen worden, ook als er dingen niet goed gaan met een kind zoals het gedrag of andere zaken. We vinden het prettig als ouders zelf ook open staan voor eventueel feedback. We communiceren eerlijk over hoe het met het kind gaat. Klachten en opmerkingen van ouders worden serieus genomen.

Kinderparticipatie

Meedoen

Participeren betekent zo veel als meedoen, invloed hebben, deel zijn van een geheel. Daar hechten we bij Solidoe grote waarde aan. En het geldt zowel voor kinderen, ouders als medewerkers.

Participeren is voor Solidoe een mentaliteit, geen activiteit. Dat houdt in dat het een basishouding is, niet iets wat je zo af en toe toepast.

Participatie van kinderen

We vinden het belangrijk dat elk kind op het eigen niveau actief kan meedenken, invloed kan hebben op de groep en kan meebepalen wat er gebeurt. We vinden dat kinderen actief betrokken moeten worden

bij de besluitvorming die hen aangaat. Als kinderen participeren, is dat goed voor hun zelfvertrouwen en hun communicatieve vaardigheden. Het helpt hun ontwikkeling verder en stimuleert hun betrokkenheid bij wat er gebeurt. Het is ook een uiting van respect voor kinderen. Daarnaast geeft het onze pedagogisch medewerkers veel informatie over wat kinderen leuk vinden en graag willen doen

Participatie en vorming

Kinderparticipatie heeft een vormende waarde. Wij leven in Nederland in een democratie: samen leven, luisteren naar elkaar, een eigen mening vormen en die (leren) uiten zijn belangrijke waarden in onze samenleving. Kinderen de ruimte geven betekent dat pedagogisch medewerkers als taak hebben om de wereld en mogelijkheden van kinderen te verbreden door bijvoorbeeld ideeën voor te stellen en kinderen te stimuleren om daarin mee te denken. Zo krijgen kinderen de gelegenheid om een stap verder te zetten. Kinderen geven zelf wel aan of zij er iets mee willen of niet

Regels, rituelen en afspraken

We vinden het belangrijk dat kinderen betrokken worden bij wat er op een dag gebeurt. We kijken goed hoe een kind binnenkomt, welke verhalen hij/zij vertelt en spelen daar zo goed mogelijk op in. Bij kleine conflicten onderling proberen we zoveel mogelijk dat de kinderen dit zelf oplossen en stellen daar waar nodig open vragen.

3. In de wereld: omgaan met normen en waarden

Solidoe staat midden in de wereld. We dragen waarden en normen over, zoals het inleven in anderen, rekening houden met andere,

Solidoe in de praktijk

besef hebben van verschillen tussen mensen (diversiteit) en die verschillen respecteren.

Kinderen worden opgevoed door hun ouders. Solidoe draagt hier ook een steentje aan bij. Het overdragen van normen en waarden (socialisatie) is hier onderdeel van. Belangrijk zijn waarden zoals verantwoordelijkheid nemen, zorgen voor saamhorigheid, iets samen doen met andere kinderen. Deze waarden laten onze medewerkers zelf zien in hun handelen. Daardoor zijn ze een voorbeeld voor de kinderen. We stimuleren de kinderen om op een open manier kennis te maken met waarden en normen, zodat ze respectvol omgaan met anderen en actief meedoen in de maatschappij.

Diversiteit

We verstaan onder diversiteit alle verschillen tussen mensen in voorkeuren, talenten of temperamenten en alle verschillen in culturele achtergrond, leef-en opvoedingsstijl, sekse, religie, sociaal milieu, beroep of opleiding.

Elkaar respecteren Elkaar respecteren is een waarde waar we veel belang aan hechten. Alle kinderen zijn welkom bij ons en dat willen we naar de kinderen toe ook duidelijk laten merken. We letten er op dat we geen negatieve uitlatingen doen over bepaalde groepen in de samenleving.

Er is geen onderscheid tussen jongens en meisjesspeelgoed; alle kinderen hebben daarin een vrije keuze. Zowel jongens als meisjes worden betrokken bij huishoudelijke karweitjes en overige klussen.

Ook kan gerichte behoefte naar informatie en educatie meegenomen worden in onze activiteiten. Er wordt open gecommuniceerd over diversiteit. Door te praten over verschillen zijn kinderen minder snel geneigd om iets gek of minderwaardig te vinden. Zo leren kinderen dat niet iedereen hetzelfde is.

In de wereld bij de Stempel Samen spelen

Samenspelen gebeurt door de groep in kleinere groepjes te verdelen en elk groepje te helpen met het opstarten van een spel of mee te spelen. Bijvoorbeeld samen een treinrails leggen, vadertje en moedertje spelen, samen verkleden en dansen enzovoort. Het gedrag van de kinderen wordt positief benoemt en er worden complimenten gegeven.

De eetmomenten gebeuren ook samen, alle kinderen gaan aan tafel met de pedagogisch medewerkers, samen wordt er gedronken en fruit, crackers of brood gegeten.

We laten de oudere kinderen de kleinere kinderen helpen met bijvoorbeeld, jassen en schoenen aantrekken, uitkleden voor het slapen gaan, handjes geven als we naar buiten gaan. Als twee kinderen onenigheid hebben over iets, dan proberen we eerst of ze het conflict zelf kunnen oplossen, als dat (nog) niet lukt, bieden de pedagogisch medewerkers ondersteuning. Bij ruzie en ongewenst gedrag leren we de kinderen te zeggen; stop hou op, dat wil ik niet. Ook leren we de betekenis hiervan voor beide kinderen. We vragen het kind om naar de emoties van het gezicht van de ander te kijken om zo bewust te worden van hun gedrag. Kinderen moeten ook alleen kunnen zijn op het moment dat ze niet samen willen spelen. Ze kunnen dan zelf kiezen om even in de leeshoek te zitten of

Solidoe in de praktijk

---

zelfstandig aan tafel met bijvoorbeeld een puzzel.

Ontdekken buiten de Stempel

Passend bij het thema wordt er af en toe ook een kijkje genomen buiten de Stempel. Zo wordt er met het thema wonen een rondje door de wijk gelopen om te zien welke soorten huizen er allemaal zijn. Of wordt er met thema verkeer gekeken wat het verschil is tussen de stoep en de weg.

Spelen bij de andere groep

Samenwerking is erg belangrijk, ook onderling tussen de pedagogisch medewerkers uit de teams. Op momenten van de dag, bijvoorbeeld als de oudere kinderen niet meer naar bed hoeven, na het fruit moment, aan het einde van de dag of op het moment dat de kinderen naar buiten gaan, gaan de groepsdeuren open en kunnen de kinderen spelen waar ze zelf willen. Zij leren hierdoor de kinderen van de andere groep kennen en om zelf keuzes te mogen maken. Er zijn ook momenten waarop dit niet gebeurt (door bijvoorbeeld een verjaardag, een wenkindje of andere activiteiten) de reden wordt aan de kinderen uitgelegd.